

1) Bir tarih öğretmeni, "Avrupa'nın yükselişini tek bir nedene bağlamak öğrenciyi yanıltır." diyerek sınıfa şu notu yazar: "15. yüzyıldan itibaren **Coğrafi Keşifler** ile zenginlik ve sermaye birikimi arttı. Ardından **Rönesans** ile bilim-sanat gelişti; **Reform** ile düşünce ortamı özgürleşti. **Aydınlanma** akıl ve bilimi öne çıkardı; bilgi birikimi **Sanayi İnkılabına** zemin hazırladı. Sanayileşen devletlerin **hammadde ve pazar** ihtiyacı ise rekabeti keskinleştirdi."

Bu açıklamaya göre Avrupa'nın güçlenme süreci için aşağıdaki yorumlardan hangisi en uygundur?

- A) Keşifler tek başına Avrupa'yı güçlendirmiş, diğer gelişmeler yalnızca sonuçtur.
- B) Kültürel dönüşüm olmadan ekonomik büyüme gerçekleşemez; bu yüzden keşiflerin etkisi yoktur.
- C) Birbiriyle bağlantılı gelişmeler, ekonomik ve siyasal sonuçlar doğurarak Avrupa'yı güçlendirmiştir.
- D) Avrupa'nın güçlenmesinde yalnızca siyasal olaylar etkili olmuş, bilimsel gelişmeler belirleyici olmamıştır.

2) Bir öğrenci, "Sanayi İnkılabı sadece fabrikaların artmasıdır." deyince öğretmeni şu karşılaştırmayı yapar: "Sanayi İnkılabı sonrası devletler daha fazla hammaddeye ihtiyaç duydu. Üretilen mallar için yeni pazarlar arandı. Bu arayış sömürgeciliği artırdı. Sömürge yarışının hızlanması da devletler arası rekabeti büyüttü."

Bu açıklamadan hareketle, Sanayi İnkılabı'nın uluslararası ilişkiler üzerindeki etkisi için aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Devletler arası rekabet azalmış, barış ortamı güçlenmiştir.
- B) Ekonomik ihtiyaçlar, siyasal gerilimi artıran bir faktör hâline gelmiştir.
- C) Hammadde ihtiyacı ortadan kalktığı için sömürgeler önemini yitirmiştir.
- D) Üretim artışı, milliyetçilik düşüncesini tamamen engellemiştir.

3) Bir sınıf panosunda şu cümleler yer alır: "**Fransız İhtilali** ile eşitlik, adalet ve bağımsızlık fikirleri yayıldı. Bu durum demokratik gelişmeleri hızlandırdı. Aynı zamanda **milliyetçilik** düşüncesi çok uluslu devletleri zor durumda bıraktı."

Bu pano metnine göre, Osmanlı Devleti'nin zorlanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisiyle daha çok ilişkilendirilebilir?

- A) Milliyetçiliğin çok uluslu yapıda ayrılıkçı hareketleri artırması
- B) Sanayi İnkılabı'nın üretimi tamamen durdurması
- C) Rönesans'ın yalnızca sanat alanında kalması
- D) Coğrafi Keşiflerin denizcilik bitirmesi

4) Bir tarih kulübü öğrencisi, Osmanlı'daki ıslahatların "neden sonuç vermediği" üzerine şu değerlendirmeyi yapar: "Osmanlı yöneticileri önce askeri alandaki eksiklikleri gidermeye çalıştı. Fakat devletin gerilemesinin sadece askeri yeniliklerle durdurulamayacağı anlaşıldı. Bu yüzden toplum ve hukuk alanlarında da yeniliklere gidildi; ancak yine de dağılma süreci durdurulamadı."

Bu değerlendirme, aşağıdaki yargılardan hangisini en güçlü biçimde destekler?

- A) Osmanlı'da sorunlar tek boyutlu değil, çok yönlüydü.
- B) Osmanlı'da yapılan her yenilik başarıyla uygulanmıştır.
- C) Sorunların tamamı dış kaynaklı olduğu için hiçbir çözüm aranmamıştır.
- D) Yenilikler yalnızca eğitim alanında yapılmış, hukuk hiç değişmemiştir.

5) Öğretmen, Tanzimat ve Islahat fermanlarını anlatırken şu örneği verir: "Tanzimat'ta can-mal güvenliği ve hukukun üstünlüğü vurgulanırken; Islahat'ta gayrimüslimlere yönelik düzenlemeler, eşitlik ve bazı hak genişlemeleri dikkat çeker."

Bu açıklamaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi daha doğru olur?

- A) Her iki ferman da yalnızca askeri düzenleme amaçlıdır.
- B) Tanzimat daha çok genel hukuk güvenceleri; Islahat ise özellikle gayrimüslimlere yönelik haklar içerir.
- C) Islahat, Tanzimat'tan önce ilan edildiği için Tanzimat'ı etkilemiştir.
- D) Fermanlar sayesinde Osmanlı'nın parçalanması kesin olarak önlenmiştir.

6) Bir öğrenci, "Meşrutiyetin Osmanlı'daki önemi nedir?" diye sorar. Öğretmen şu yanıtı verir: "Meşrutiyet, padişahın yanında meclisin de yer aldığı yönetim anlayışıdır. I. Meşrutiyet anayasanın yürürlüğe konmasıyla ilan edildi; II. Meşrutiyet ise baskılar sonucu yeniden ilan edildi."

Bu bilgiye göre Meşrutiyet için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yönetimde tek kişinin etkisini artırmak amaçlanmıştır.
- B) Meclis fikrinin güçlenmesi ve yönetimde paydaşlık hedeflenmiştir.
- C) Sadece yerel yönetimleri düzenlemek için ortaya çıkmıştır.
- D) Osmanlı'da anayasal düzen tamamen kaldırılmıştır.

7) Bir öğrenci, "Osmanlılık neden etkisini yitirdi?" diye sorunca öğretmen şu ipucunu verir:
"Osmanlılık, tüm halkın din-dil-ırk farkı olmadan eşit haklara sahip olmasını savunuyordu; ancak belirli gelişmelerden sonra bu düşüncenin etkisi azaldı."

Bu ipucuna en uygun tamamlayıcı ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkan Savaşları sonrası çok uluslu yapıdaki ayrışmaların artması
- B) Coğrafi Keşiflerle Osmanlı'nın denizlere açılması
- C) Rönesans ile Osmanlı'da bilimsel devrim yaşanması
- D) Sanayi İnkılabı ile Osmanlı'nın sömürge kurması

8) Bir sınıf tartışmasında bir öğrenci, "İslamcılık, Osmanlı'yı dağılmaktan kurtarabilirdi." der. Başka bir öğrenci ise "Bu fikir akımlarının hiçbirisi devleti kurtaramadı." diye itiraz eder.

Bu bilgiye göre ikinci öğrencinin itirazını destekleyen en güçlü gerekçe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fikir akımlarının hiçbirinin devletin dağılmasını engelleyememiş olması
- B) Fikir akımlarının sadece edebiyatla ilgili olması
- C) Fikir akımlarının hiç uygulanmaması
- D) Fikir akımlarının yalnızca Avrupa'da etkili olması

9) Bir öğrenci, Batıcılığı şöyle yorumlar: "Osmanlı Avrupa gibi modernleşirse gayrimüslimler ayrılık fikrinden vazgeçer."

Bu yorum, Batıcılık düşüncesinin aşağıdaki amaçlarından hangisiyle en çok örtüşür?

- A) Etnik kimliklerin baskılanması
- B) Modern kurumlara devleti güçlendirip dağılmayı önlemek
- C) Sömürge yarışında Avrupa'yı geçmek
- D) Sadece ordunun kıyafetlerini değiştirmek

10) Bir öğrenci, Türkçülük ile Osmanlıcılığı karıştırınca öğretmen şu açıklamayı yapar:
"Osmanlılık herkesi ortak vatandaşlıkta eşitlemeyi savunurken; Türkçülük Türk kültürünü korumayı ve yöneten kesimin Türklerden oluşmasını öne çıkarır."

Buna göre Türkçülük ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Çok uluslu bir yapı içinde ortak kimliği güçlendirmeye çalışır.
- B) Devletin yönetim anlayışında "Türk kimliği"ni merkez alan bir yaklaşım benimser.
- C) Dini birlik üzerinden siyaset yürütmeyi amaçlar.
- D) Avrupa'nın sömürgecilik yöntemlerini uygulamayı savunur.

11) Bir öğrenci, Mustafa Kemal'in doğduğu şehir olan Selanik'in önemini şöyle anlatır:

"Selanik çok uluslu bir liman kentiydi. Ticaret ve kültürel etkinlikler yoğunlu. Avrupa'daki gelişmelerden etkilenen bir bölgeydi."

Bu bilgiden hareketle Selanik'in Mustafa Kemal'in fikir dünyasına etkisi için aşağıdakilerden hangisi daha tutarlı olur?

- A) Tek tip düşüncenin hâkim olduğu kapalı bir ortam sunmuştur.
- B) Farklı fikirlerin ve gelişmelerin izlenebildiği bir çevre sağlamıştır.
- C) Avrupa ile ilişki tamamen koptuğu için yeniliklere kapalı kalmıştır.
- D) Sadece kırsal üretime dayalı olduğu için düşünce çeşitliliği oluşmamıştır.

12) Mustafa Kemal'in eğitim hayatına ilişkin şu anlatı veriliyor:
"Annesi geleneksel Mahalle Mektebi'ni isterken babası modern eğitim veren Şemsi Efendi Mektebi'ni istemişti. Mustafa kısa süre Mahalle Mektebi'ne gidip sonra Şemsi Efendi'ye geçmiştir."

Bu anlatıdan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Eğitim tercihlerinde gelenek-modernlik ikilemi aile içinde de yaşanmıştır.
- B) Mustafa Kemal hiç modern eğitim almamıştır.
- C) Mahalle Mektepleri Avrupa tarzı eğitim veren kurumlardır.
- D) Aile eğitim konusunda hiç fikir ayrılığı yaşamamıştır.

13) Bir metinde şu olay anlatılır:

"Mustafa Kemal, Selanik Askerî Rüstiyesinde matematik öğretmeni tarafından 'Kemal' adını alır."

Bu bilgiye dayanarak aşağıdaki yorumlardan hangisi daha güçlüdür?

- A) Öğretmen-öğrenci ilişkisi, Mustafa Kemal'in kimlik inşasında simgesel bir yer tutmuştur.
- B) Kemal adını doğduğu şehir verdiği için eğitim ortamının önemi yoktur.
- C) Ad değişikliği, siyasi bir zorunluluk olarak devlet tarafından yapılmıştır.
- D) Bu olay, Mustafa Kemal'in askerliği bırakmasına neden olmuştur.

14) Manastır Askerî İdadisi için şu vurgu yapılır:

"Ömer Naci edebiyat sevgisini aşılır; tarih öğretmeniyle Fransız düşünürlerini okumaya başlar."

Buna göre Manastır yılları için aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Sadece beden eğitimi ağırlıklı bir eğitim verilmiştir.
- B) Fikir dünyasını besleyen okuma ve öğretmen etkisi belirginleşmiştir.
- C) Mustafa Kemal dış dünyadan tamamen kopmuş ve kitap okumamıştır.
- D) Bu yıllar onun sanat ve düşünceyle bağını koparmıştır.

15) 1897 Osmanlı-Yunan Savaşı ile ilgili anlatıda şu vurgu vardır:

"Osmanlı savaş meydanında başarılı olsa da masa başında istediği sonucu elde edemedi."

Bu vurgu, Mustafa Kemal'in düşünce dünyasında aşağıdakilerden hangisini güçlendirmiş olabilir?

- A) Askerî başarının siyasal sonuçlarla tamamlanması gerektiği fikrini
- B) Savaşların hiçbir zaman kazanılamayacağı düşüncesini
- C) Diplomasiye gerek olmadığı anlayışını
- D) Sadece eğitimle bağımsızlık kazanılabileceği düşüncesini

16) Bir tarih öğretmeni, "Bir liderin oluşumunda yaşadığı dönem belirleyicidir." diyerek şu iki olayı aynı cümlede kullanır:

"Sanayi İnkılabı" ve "Fransız İhtilali".

Bu iki olayın birlikte anılması, aşağıdaki düşüncelerden hangisini daha çok açıklamak içindir?

- A) Ekonomik rekabetin ve milliyetçilik düşüncesinin aynı dönemde etkili olması
- B) Osmanlı'nın sömürge kurarak güçlenmesi
- C) Avrupa'da dinin etkisinin tamamen artması
- D) Osmanlı'da deniz ticaretinin ortadan kalkması

17) I. Dünya Savaşı'nın Osmanlı üzerindeki etkileri anlatılırken şu cümle kullanılır:

"İşgaller karşısında İstanbul Hükûmeti tepkisiz kaldı; Mustafa Kemal milli egemenliğe dayanan yeni bir devlet kurma kararını güçlendirdi."

Bu cümleye göre Mustafa Kemal'in kararını hızlandıran temel durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın tümüyle işgalleri desteklemesi
- B) Merkezî otoritenin etkisizliği ve bağımsızlığın tehdit altında olması
- C) Sömürge gelirlerinin artması
- D) Osmanlı'nın askeri gücünün sürekli büyümesi

18) Bir öğrenci, "Osmanlı'daki eğitim birliği yoktu." cümlesini okur ve şu sonuca varır:

"Farklı müfredatlar uygulayan okullar, ortak bir vatandaşlık bilinci oluşturmaya zorlaştırmış olabilir."

Bu sonuç, metindeki hangi bilgiyle daha doğrudan ilişkilidir?

- A) Osmanlı'da medreseler, modern okullar, azınlık ve yabancı okullarının birlikte bulunması
- B) Osmanlı'nın bütün okullarda aynı ders programını uygulaması
- C) Yalnızca askeri okulların var olması
- D) Okulların tamamının Avrupa'da kurulmuş olması

19) Bir metinde Mustafa Kemal'in Harp Okulunda Avrupa'dan dergiler getirttiği ve Fransızca eğitim aldığı belirtilir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi daha mantıklıdır?

- A) Mustafa Kemal, çağının gelişmelerini takip etmeyi kişisel bir sorumluluk görmüştür.
- B) Mustafa Kemal yalnızca yerel olaylarla ilgilenmiş, dış dünyayı önemsememiştir.
- C) Yabancı dil öğrenmek onun düşünce dünyasını hiç etkilememiştir.
- D) Dergi okuması, askerî eğitimle tamamen ilgisiz olduğu için anlam taşımaz.

20) Bir öğretmen, "Fikir akımları tek başına kurtuluş getirmedir; ama dönemi anlamamızı sağlar." der ve şu soruyu yöneltir: "Osmanlılık, İslamcılık, Batıcılık, Türkçülük gibi akımların tartışılması; devletin hangi temel sorunlarına çözüm aradığını gösterir?"

Bu soruya en uygun cevap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletin dağılmasını önleme ve toplumsal-siyasal bütünlüğü koruma çabası
- B) Yeni kıtalar keşfetme ve sömürge sayısını artırma hedefi
- C) Avrupa'daki monarşileri güçlendirme planı
- D) Sanayi üretimini tamamen durdurma amacı

21) Bir tarih öğretmeni, I. Dünya Savaşı'nın çıkışını anlatırken şu ifadeyi kullanır:

"Devletler arası rekabet uzun süredir vardı; ancak bir olay bu gerilimi küresel bir savaşa dönüştürdü."

Bu açıklamada sözü edilen **tetikleyici olay** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayi İnkılabı'nın İngiltere'de başlaması
- B) Fransız İhtilali'nin eşitlik fikrini yayması
- C) Avusturya-Macaristan veliahtının Saraybosna'da öldürülmesi
- D) Osmanlı Devleti'nin savaşa katılması

22) Bir öğrenci, "Bloklaşma neden savaşı büyüttü?" diye sorar. Öğretmen şu cevabı verir:

"İki devlet arasındaki bir sorun, karşılıklı ittifaklar nedeniyle kısa sürede birçok devleti içine çekti."

Bu açıklama aşağıdaki kavramlardan hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Sömürgecilik
- B) Milliyetçilik
- C) Bloklaşma
- D) Kapitülasyon

23) Bir metinde şu bilgiler yer alır:

“Sanayi İnkılabı sonrası Almanya geç sanayileştiği için sömürgeler konusunda diğer devletlerle rekabete girdi. İngiltere ve Fransa ise mevcut sömürgelerini korumak istiyordu.”

Bu metne bakılarak I. Dünya Savaşı'nın nedenleriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yapılabilir?

- A) Ekonomik rekabet, siyasal çatışmaları tetiklemiştir.
- B) Dinî nedenler savaşın temel sebebidir.
- C) Devletler arası rekabet tamamen ortadan kalkmıştır.
- D) Sömürgeler artık önemini kaybetmiştir.

24) Bir öğrenci, “Osmanlı neden İtilaf Devletleri yanında yer almadı?” diye sorar.

Ders notuna göre bu soruya verilecek en uygun gerekçe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtilaf Devletlerinin Osmanlı'yı kendi bloklarına almak istememesi
- B) Osmanlı'nın savaşa girmeyi baştan reddetmesi
- C) Osmanlı'nın sömürge sahibi olması
- D) Osmanlı'nın askerî gücünün çok güçlü olması

25) Osmanlı Devleti'nin savaşa giriş süreci anlatılırken öğretmen şu olayı özellikle vurgular:

“Goben ve Breslau adlı Alman gemileri Osmanlı'ya sığındı, isimleri değiştirildi ve Karadeniz'de Rus limanlarını bombaladı.”

Bu olayın en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı'nın fiilen savaşa gimesi
- B) Osmanlı'nın tarafsızlığının güçlenmesi
- C) Rusya ile dostluk antlaşması yapılması
- D) İtilaf Devletlerinin savaştan çekilmesi

26) Bir öğrencinin defterinde şu not yer alır:

“Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nda taarruz, savunma ve müttefiklere yardım cephelerinde savaşmıştır.”

Bu sınıflandırma, Osmanlı'nın savaş stratejisiyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisini destekler?

- A) Osmanlı yalnızca savunmada kalmıştır.
- B) Osmanlı savaşın farklı alanlarında çeşitli amaçlarla mücadele etmiştir.
- C) Osmanlı sadece Avrupa cephelerinde savaşmıştır.
- D) Osmanlı cephe açmamıştır.

27) Kafkas Cephesi için şu bilgiler veriliyor:

“Amaç Kars, Ardahan ve Batum'u geri almak; Orta Asya Türkleri ile bağlantı kurmaktır. Sert kış koşulları ve lojistik yetersizlikler başarısızlığa yol açtı.”

Bu bilgilere göre başarısızlığın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asker sayısının fazlalığı
- B) Coğrafi ve iklim koşullarının dikkate alınmaması
- C) Cephede hiç savaş yapılmaması
- D) Halkın direnişi desteklememesi

28) Bir öğrenci, “Kanal Cephesi neden açıldı?” sorusuna şu cevabı verir:

“İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek ve Süveyş Kanalı'nı ele geçirmek için.”

Bu cevap, Kanal Cephesi'nin hangi özelliğini öne çıkarmaktadır?

- A) Dinî amaç taşımaması
- B) Ekonomik ve stratejik önemini
- C) Savunma amaçlı olmasını
- D) Sadece Anadolu'yu korumaya yönelik olmasını

29) Çanakkale Cephesi anlatılırken şu vurgu yapılır:

“İtilaf Devletleri İstanbul'u ele geçirerek Osmanlı'yı savaş dışı bırakmak istediler; Mustafa Kemal Anafartalar ve Conkbayırı'nda öne çıktı.”

Bu bilgilerden hareketle Çanakkale Cephesi için aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Osmanlı'nın savaş dışı kalması sağlanmıştır.
- B) Mustafa Kemal'in askerî liderliği ön plana çıkmıştır.
- C) Cephe ekonomik amaçlarla açılmıştır.
- D) Savaş kısa sürede sona ermiştir.

30) Bir tarihçi, “Çanakkale Zaferi yalnızca askerî değil, psikolojik sonuçlar da doğurmuştur.” der.

Bu değerlendirmeyi en iyi destekleyen sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı ordusunun tamamen dağıtılması
- B) Türk milletinin moralinin yükselmesi ve Millî Mücadele'ye ilham vermesi
- C) Osmanlı'nın savaştan çekilmesi
- D) İtilaf Devletlerinin savaşı kazanması

31) Irak Cephesi anlatılırken Kut'ül-Amare Zaferi özellikle vurgulanır.

Bu zaferin önemi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) İngilizlerin ilk kez büyük bir yenilgi alması
- B) Osmanlı'nın bütün cepheleri kazanması
- C) Savaşın tamamen sona ermesi
- D) Osmanlı'nın sömürge kurması

32) Bir öğrenci, "Hicaz-Yemen Cephesi neden savunulmadı?" sorusuna şu yanıtı verir:
"Ulaşım ve ikmal zorlukları nedeniyle."

Bu yanıt, aşağıdaki kavramlardan hangisini ön plana çıkarır?

- A) Coğrafi koşullar
- B) Milliyetçilik
- C) Diplomasi
- D) Eğitim reformu

33) Bir ders notunda şu ifade yer alır:

"Osmanlı Devleti müttefiklerine yardım amacıyla Galiçya, Romanya ve Makedonya cephelerinde asker göndermiştir."

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti için aşağıdaki yargılardan hangisi yapılabilir?

- A) Sadece kendi topraklarını savunmuştur.
- B) Savaşta müttefiklik ilişkilerine önem vermiştir.
- C) Cephe sayısını azaltmıştır.
- D) Yardım cephelerinde hiç savaşmamıştır.

34) I. Dünya Savaşı'nın sonunda Osmanlı Devleti için şu sonuçlar ortaya çıkmıştır:

"Yenilgi, işgaller, Mondros Ateşkes Antlaşması ve Millî Mücadele'nin başlaması."

Bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti güçlenmiştir.
- B) Anadolu işgallere karşı tamamen korunmuştur.
- C) Yeni bir bağımsızlık mücadelesinin zemini oluşmuştur.
- D) Savaş Osmanlı için kazançlı olmuştur.

35) Wilson İlkeleri ile ilgili bir öğrenci şu yorumu yapar:

"Yenilen devletlere ağır cezalar verilmemesini savunuyordu."

Bu yorumun Osmanlı açısından anlamı aşağıdakilerden hangisiyle daha iyi açıklanır?

- A) Osmanlı'nın tamamen korunması
- B) Çok uluslu yapının güvence altına alınması beklentisi
- C) Sömürgeciliğin sona emesi
- D) Millî egemenliğin otomatik olarak sağlanması

36) Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesi için bir tarihçi şöyle der:

"Bu madde, işgallerin hukuki bahanesi olmuştur."

Bu yorumun gerekçesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maddenin açık ve net olması
- B) 'Güvenlik' ifadesinin belirsiz olması
- C) Osmanlı'nın güçlü bir orduya sahip olması
- D) Antlaşmanın gizli maddeler içermesi

37) Bir öğrenci, Mondros sonrası Osmanlı ordusunun terhis edilmesini şöyle yorumlar:

"Bu durum, işgallere karşı direnişi zorlaştırmıştır."

Bu yorum, hangi maddeyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Boğazların açılması
- B) Osmanlı ordusunun dağıtılması
- C) Telsiz ve telgraf hatlarının denetlenmesi
- D) Limanların kullanılması

38) Mondros sonrası halk tepkileri anlatılırken şu ifade kullanılır:

"Yerel direnişler başladı, Kuvâ-yı Millîye ortaya çıktı."

Bu ifade aşağıdakilerden hangisini en iyi açıklar?

- A) Halkın tamamen pasif kaldığını
- B) Merkezî yönetimin güçlü olduğunu
- C) Millî direniş bilincinin geliştiğini
- D) İşgallerin kabul edildiğini

39) Bir öğrenci, "Osmanlı Hükûmeti neden pasif kaldı?" sorusuna şu yanıtı verir:

"Ateşkes maddelerini kabul ederek fiilen sona erdiğini kabullendi."

Bu yanıt aşağıdaki yargılardan hangisini destekler?

- A) İstanbul Hükûmeti işgallere karşı etkisiz kalmıştır.
- B) Hükûmet Millî Mücadele'yi yönetmiştir.
- C) Osmanlı güçlü bir savunma oluşturmuştur.
- D) Antlaşma Osmanlı lehine sonuçlanmıştır.

40) Bir tarih öğretmeni, Mondros'un sonuçlarını anlatırken şu cümleyi kurar:

"Bu antlaşma Osmanlı için bir son gibi görünse de Türk milleti için yeni bir başlangıçtır."

Bu cümlede "yeni başlangıç" ile kastedilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sömürge yönetiminin kabulü
- B) Millî Mücadele sürecinin başlaması
- C) Osmanlı Devleti'nin güçlenmesi
- D) Avrupa'ya tam bağımlılık

41) Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı ordusu terhis edilmiş, silahlara el konulmuş ve Anadolu'nun birçok bölgesi işgal edilmiştir. Merkezî yönetim işgaller karşısında etkili bir tutum sergileyememiştir.

Bu duruma bakıldığında aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Halkın kendi güvenliğini sağlama ihtiyacı artmıştır.
- B) Osmanlı Devleti askerî gücünü artırmıştır.
- C) İşgaller hukuki açıdan tamamen engellenmiştir.
- D) Merkezî yönetim halkı koruyabilecek durumdadır.

42) Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesinde, "İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum ortaya çıkarsa Osmanlı topraklarının herhangi bir yerini işgal edebilir." ifadesi yer almaktadır.

Bu maddeye dayanarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) İşgaller için geniş bir gerekçe oluşturulmuştur.
- B) Antlaşma Osmanlı egemenliğini sınırlandırmıştır.
- C) İtilaf Devletleri işgallerde keyfi davranabilmiştir.
- D) Osmanlı Devleti toprak bütünlüğünü güvence altına almıştır.

43) Mondros sonrasında İzmir'in Yunanistan'a verilmesi, İstanbul'un işgali ve Anadolu'nun çeşitli bölgelerinin yabancı güçlerin kontrolüne girmesi, halk arasında büyük tepki doğurmuştur.

Bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Millî direniş hareketlerinin ortaya çıkmasına
- B) Osmanlı Devleti'nin yeniden güçlenmesine
- C) İtilaf Devletleriyle tam iş birliğine
- D) İşgallerin halk tarafından benimsenmesine

44) İşgaller karşısında halkın kendi imkânlarıyla oluşturduğu silahlı direniş birlikleri, düzenli ordu niteliği taşımamakta; ancak işgallerin ilerlemesini yavaşlatmaktadır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Bu birlikler tamamen merkezî otoriteye bağlıdır.
- B) Düzenli ordu kurulana kadar geçici bir savunma gücü olmuştur.
- C) Yalnızca şehir merkezlerinde faaliyet göstermiştir.
- D) İşgalleri tamamen sona erdirmiştir.

45) Mondros sonrası kurulan bazı cemiyetler, İtilaf Devletleriyle iş birliği yapmış; manda ve himayeyi çözüm yolu olarak görmüştür.

Bu cemiyetlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî bağımsızlığı savunmaları
- B) İşgallere karşı silahlı mücadele yürütmeleri
- C) Millî Mücadele'ye zarar vermeleri
- D) Düzenli ordu kurlmaları

46) Aşağıdaki cemiyetlerden hangisinin amacı ile faaliyet alanı birbiriyle uyumludur?

- A) Pontus Rum Cemiyeti – Doğu Anadolu'nun bütünlüğünü korumak
- B) İngiliz Muhipleri Cemiyeti – İngiliz mandasını savunmak
- C) Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk – Osmanlı saltanatını güçlendirmek
- D) Teâlî İslam Cemiyeti – Millî egemenliği savunmak

47) Mondros sonrası kurulan **millî cemiyetler**, vatanın bütünlüğünü ve milletin bağımsızlığını korumayı amaçlamıştır. **Bu bilgiye göre millî cemiyetlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?**

- A) Bölgesel direnişi örgütledikleri
- B) İşgalleri destekledikleri
- C) İtilaf Devletleriyle iş birliği yaptıkları
- D) Manda yönetimini savundukları

48) Mondros sonrası ortamda farklı bölgelerde kurulan millî cemiyetler, ilerleyen süreçte tek çatı altında birleştirilmiştir. **Bu durum aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?**

- A) Direniş hareketlerinin plansız olduğunu
- B) Bölgesel mücadelenin ulusal bir harekete dönüştüğünü
- C) Halkın direnişten vazgeçtiğini
- D) Osmanlı Hükûmeti'nin süreci yönettiğini

49) İstanbul'a gelen Mustafa Kemal, işgaller, ordunun dağıtılması ve hükûmetin etkisizliği karşısında farklı kurtuluş yollarını değerlendirmiştir.

Bu koşullar altında Mustafa Kemal'in aşağıdaki düşüncelerden hangisine ulaştığı söylenebilir?

- A) Kurtuluşun yabancı devletlerin desteğiyle sağlanacağı
- B) Mücadelenin milletin iradesine dayandırılması gerektiği
- C) Saltanatın güçlendirilmesinin yeterli olacağı
- D) İşgallerin geçici olduğu için tepki göstermeye gerek olmadığı

50) Mustafa Kemal'in Samsun'a gönderilmesi resmî olarak bölgede asayişin sağlanması ve Mondros hükümlerini uygulamak amacıyla yapılmıştır. Ancak Samsun'a çıkış, Millî Mücadele'nin fiilî başlangıcı kabul edilir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini en iyi açıklar?

- A) Resmî görev ile gerçek amaç arasındaki farkı
- B) İstanbul Hükûmeti'nin Millî Mücadele'yi desteklediğini
- C) İtilaf Devletlerinin Mustafa Kemal'i görevlendirdiğini
- D) Mondros'un tamamen uygulanmadığını

51) Samsun Raporu'nda, bölgedeki karışıklıkların sebebinin Türkler değil Rum çeteleri olduğu belirtilmiştir.

Bu raporla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) İşgallerin haklı gerekçelere dayandığı kabul edilmiştir.
- B) Millî Mücadele'nin haklılığı ilk kez resmî olarak ortaya konmuştur.
- C) Osmanlı Devleti'nin işgalleri desteklediği açıklanmıştır.
- D) Rum faaliyetleri görmezden gelinmiştir.

52) Havza Genelgesi'nde işgallerin protesto edilmesi ve mitingler düzenlenmesi istenmiştir.

Bu genelge ile aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

- A) Halkın sürecin dışında tutulması
- B) Millî bilincin ve kamuoyunun oluşturulması
- C) Sadece askerî önlemler alınması
- D) İtilaf Devletleriyle uzlaşma sağlanması

53) Amasya Genelgesi'nde yer alan "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır."

ifadesi, aşağıdaki kavramlardan hangisini doğrudan vurgular?

- A) Saltanat
- B) Mandacılık
- C) Millî egemenlik
- D) Teokratik yönetim

54) Amasya Genelgesi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Millî Mücadele'nin gerekçesi açıklanmıştır.
- B) Mücadelenin yöntemi belirlenmiştir.
- C) Millî egemenlik düşüncesi açıkça ifade edilmiştir.
- D) Yeni Türk devletinin anayasası kabul edilmiştir.

55) Aşağıdakilerden hangisi, Amasya Genelgesi'nin program belgesi olarak kabul edilmesinin temel nedenlerinden biridir?

- A) Sadece askerî kararlar içermesi
- B) Millî Mücadele'nin amacı, gerekçesi ve yolunu ortaya koyması
- C) Saltanatı güçlendirmeyi hedeflemesi
- D) İtilaf Devletleriyle uzlaşmayı savunması

56) Mustafa Kemal'in askerlik görevinden istifa ederek Millî Mücadele'yi sivil bir lider olarak sürdürmesi aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Mücadelenin kişisel bir hareket olduğunu
- B) Mücadelenin millet iradesine dayandırılmak istendiğini
- C) Askerî mücadelenin tamamen sona erdiğini
- D) Osmanlı Hükümeti'ne bağlılığın arttığını

57) Erzurum Kongresi'nde alınan "Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz." kararı aşağıdaki ilkelerden hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Kapitülasyon
- B) Vatanın bütünlüğü
- C) Saltanat
- D) Mandacılık

58) Erzurum Kongresi'nde "manda ve himaye kabul edilemez" kararı alınmıştır.

Bu karara göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Yabancı bir devletin koruyuculuğu kabul edilmiştir.
- B) Bağımsızlık kesin bir hedef olarak belirlenmiştir.
- C) Osmanlı Devleti'ne bağlılık artırılmıştır.
- D) İşgaller meşru görülmüştür.

59) Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Millî Mücadele'nin bölgesel olmaktan çıkıp ulusal bir nitelik kazandığını gösterir?

- A) Kuvâ-yı Millîye birliklerinin kurulması
- B) Erzurum Kongresi'nin toplanması
- C) Amasya Genelgesi'nde tüm yurdu ilgilendiren kararlar alınması
- D) Yerel cemiyetlerin faaliyet göstermesi

60) Mondros Ateşkes Antlaşması → İşgaller → Halk tepkisi → Millî Mücadele
şeklindeki süreç dikkate alındığında aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İşgaller, bağımsızlık bilincini zayıflatmıştır.
- B) Milli Mücadele kendiliğinden ve plansız başlamıştır.
- C) İşgaller, Türk milletinde bağımsızlık fikrini güçlendirmiştir.
- D) Osmanlı Devleti işgalleri başarıyla durdurmuştur.

61) Doğu Cephesi'nde TBMM kuvvetleri, Ermenilerle mücadele etmiş; Kazım Karabekir komutasındaki düzenli ordu başarı kazanmıştır. Bu cephede yapılan savaşlar Gümrü Barış Antlaşması ile sona ermiştir.
Bu bilgilere göre Doğu Cephesi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) TBMM, düzenli orduyla kazandığı ilk askerî başarıyı elde etmiştir.
- B) Doğu Cephesi Kuvâ-yı Millîye birlikleri tarafından yürütülmüştür.
- C) Bu cephede İtilaf Devletleri doğrudan savaşmıştır.
- D) Savaşlar Lozan Antlaşması ile sona ermiştir.

62) Gümrü Barış Antlaşması'nda Ermenistan, Doğu Anadolu üzerindeki iddialarından vazgeçmiş; Kars, Iğdır ve Sarıkamış Türkiye'ye bırakılmıştır.
Bu antlaşmanın aşağıdaki sonuçlardan hangisini doğrudan sağladığı söylenebilir?

- A) Doğu sınırının güvence altına alınması
- B) Batı Cephesi'nin kapanması
- C) İstanbul'un kurtarılması
- D) Kapitülasyonların kaldırılması

63) Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, **Doğu Cephesi'nin önemini artıran bir durum değildir?**

- A) TBMM'nin ilk askerî başarısını kazanması
- B) Misak-ı Milli'nin bir bölümünün fiilen gerçekleşmesi
- C) Ermenistan'ın TBMM'yi tanıyan ilk devlet olması
- D) Yunan ilerleyişinin durdurulması

64) Güney Cephesi'nde Fransızlara karşı mücadele edilmiş; bu cephede düzenli orduyan çok, halkın oluşturduğu Kuvâ-yı Milliye birlikleri etkili olmuştur. Bu açıklamaya göre Güney Cephesi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi **doğrudur?**

- A) Mücadele büyük ölçüde halk direnişine dayanmıştır.
- B) Savaşlar tamamen TBMM düzenli ordusu tarafından yürütülmüştür.
- C) Bu cephede Ermenilerle savaşılmıştır.
- D) Cephe Mondros Ateşkes Antlaşması ile kapanmıştır.

65) Güney Cephesi'nde Antep, Maraş ve Urfa halkı işgallere karşı büyük direniş göstermiş; bu şehirler daha sonra "Gazi, Kahraman, Şanlı" unvanlarını almıştır. Bu durum aşağıdakilerden hangisinin **kanıtı** olarak gösterilebilir?

- A) Bölge halkının Millî Mücadele'ye aktif katılımının
- B) Merkezî ordunun güçlü olduğunun
- C) İşgallerin halk tarafından benimsendiğinin
- D) Savaşların yalnızca diplomatik yollarla kazanıldığının

66) Güney Cephesi'nde Fransızlar, Türk halkının direnişi ve Batı Cephesi'nde Yunanların başarısızlığı üzerine Ankara Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu gelişmeye bakıldığında aşağıdaki sonuçlardan hangisine **ulaşılabilir?**

- A) Cephele arasındaki gelişmeler birbirini etkilemiştir.
- B) Güney Cephesi Batı Cephesi'nden tamamen bağımsızdır.
- C) Fransızlar askerî üstünlüğü tamamen ele geçirmiştir.
- D) Ankara Antlaşması Batı Cephesi'ni kapatmıştır.

67) Aşağıdakilerden hangisi **Güney Cephesi'nin diğer cephelerden farklı bir özelliğidir?**

- A) Düzenli ordunun ilk kez kullanılması
- B) Halk direnişinin belirleyici rol oynaması
- C) Yunanlılarla mücadele edilmesi
- D) Lozan Antlaşması ile kapanması

68) Doğu Cephesi'nin Gümrü Antlaşması ile kapanması, TBMM'ye Batı Cephesi'ne daha fazla yoğunlaşma imkânı sağlamıştır. Bu durum aşağıdakilerden hangisini **göstermektedir?**

- A) Cephelelerin birbiriyle bağlantılı olduğunu
- B) Doğu Cephesi'nin önemsiz olduğunu
- C) TBMM'nin yalnızca diplomasiye yöneldiğini
- D) Savaşların tamamen sona erdiğini

69) Aşağıdakilerden hangisi **Doğu ve Güney cephelerinin ortak özelliklerinden biridir?**

- A) Yunanlarla savaşılması
- B) Halkın Millî Mücadele'ye destek vermesi
- C) Batı Cephesi'ni kapatmaları
- D) Mondros Ateşkesi ile sona ermeleri

70) Doğu Cephesi düzenli orduyla, Güney Cephesi ise ağırlıklı olarak Kuvâ-yı Milliye birlikleriyle yürütülmüştür. Bu durum aşağıdakilerden hangisinin **sonucu** olarak değerlendirilebilir?

- A) Mücadelenin her bölgede aynı şartlarda yürütülmediğinin
- B) Düzenli ordunun başarısız olduğunun
- C) Halkın mücadeleye katılmadığının
- D) TBMM'nin cephele arasında ayırım yapmadığının

71) Aşağıdaki şehir-cephe eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır?**

- A) Antep – Güney Cephesi
- B) Kars – Doğu Cephesi
- C) Maraş – Güney Cephesi
- D) İzmir – Doğu Cephesi

72) Doğu Cephesi'nde elde edilen askerî ve siyasî başarılar, TBMM'nin uluslararası alanda tanınmasını kolaylaştırmıştır. Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisi **çıkarılabilir?**

- A) Askerî başarılar diplomatik kazanımları desteklemiştir.
- B) Diplomasi askerî başarıları tamamen gereksiz kılmıştır.
- C) TBMM yalnızca askerî yöntemlere başvurmuştur.
- D) Uluslararası tanınma Batı Cephesi ile başlamıştır.

73) Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi **Doğu Cephesi ile doğrudan ilişkilidir?**

- A) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- B) Gümrü Barış Antlaşması
- C) Ankara Antlaşması
- D) Sevr Antlaşması

74) Ankara Antlaşması ile Hatay dışında Güney sınırı büyük ölçüde güvence altına alınmıştır. Bu durumun **Millî Mücadele açısından** en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güney Cephesi'nin kapanması
- B) Batı Cephesi'nin sona ermesi
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) Lozan görüşmelerinin başlaması

75) Doğu Cephesi'nin kapanması, TBMM'nin hangi cephede yoğunlaşmasını **zorunlu hâle getirmiştir**?

- A) Güney Cephesi
- B) Batı Cephesi
- C) Hicaz-Yemen Cephesi
- D) Kanal Cephesi

76) Aşağıdakilerden hangisi **Doğu Cephesi'nin kazanımları arasında yer almaz**?

- A) Ermenistan ile barış yapılması
- B) Doğu sınırının büyük ölçüde güvence altına alınması
- C) TBMM'nin askerî başarısının tescillenmesi
- D) Yunan ilerleyişinin tamamen durdurulması

77) Güney Cephesi'nde halk direnişinin ön plana çıkması, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle **en çok ilişkilidir**?

- A) Millî egemenlik
- B) Millî bilinç
- C) Kapitülasyon
- D) Mandacılık

78) Aşağıdaki ifadelerden hangisi **Doğu ve Güney cepheleri karşılaştırıldığında doğru bir çıkarımdır**?

- A) Her iki cephede de aynı düşmanlarla savaşılmıştır.
- B) Mücadele biçimleri ve askerî yapı bakımından farklılıklar vardır.
- C) Her iki cephe de Lozan Antlaşması ile kapanmıştır.
- D) Düzenli ordu her iki cephede de etkisiz kalmıştır.

79) Doğu Cephesi'nde TBMM adına kazanılan başarılar, Sevr Antlaşması'nı fiilen geçersiz hâle getiren gelişmeler arasında yer almıştır. Bu durum aşağıdakilerden hangisini **gösterir**?

- A) Sevr'in uygulanabilirliğinin zayıfladığını
- B) Sevr'in tamamen kabul edildiğini
- C) TBMM'nin Sevr'i onayladığını
- D) İtilaf Devletlerinin güçlendiğini

80) Doğu ve Güney cephelerinde elde edilen kazanımlar birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlardan hangisine **ulaşılabilir**?

- A) Millî Mücadele yalnızca Batı Cephesi'nde yürütülmüştür.
- B) TBMM askerî ve siyasî açıdan giderek güçlenmiştir.
- C) Cephelerin hiçbirinin genel mücadeleye katkısı olmamıştır.
- D) Halk Millî Mücadele'den uzak durmuştur.

NOT: Doğu ve Güney Cephesi konusuna kadar olan konular dâhildir.

CEVAP ANAHTARI

Soru Cevap Soru Cevap Soru Cevap Soru Cevap

1	C	21	C	41	A	61	A
2	B	22	C	42	D	62	A
3	A	23	A	43	A	63	D
4	A	24	A	44	B	64	A
5	B	25	A	45	C	65	A
6	B	26	B	46	B	66	A
7	A	27	B	47	A	67	B
8	A	28	B	48	B	68	A
9	B	29	B	49	B	69	B
10	B	30	B	50	A	70	A
11	B	31	A	51	B	71	D
12	A	32	A	52	B	72	A
13	A	33	B	53	C	73	B
14	B	34	C	54	D	74	A
15	A	35	B	55	B	75	B
16	A	36	B	56	B	76	D
17	B	37	B	57	B	77	B
18	A	38	C	58	B	78	B
19	A	39	A	59	C	79	A
20	A	40	B	60	C	80	B